

Femtende Møde.

Mandagen den 24de October Kl. 1.

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Den eneste Sag paa Dagsordenen er: Fortsættelse af første Behandling af: „Forslag til Lov om Omordning af Landsbypræsternes Lønning og Oprettelse af en kirkelig Pensions- og Hjælpesond.“ Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Winther: Denne Sag har nu faaet en saa vidtløftig Behandling, at det forekommer mig at være en Pligt at fatte sig i den største Korthed, og jeg er i det heldige Tilfælde at kunne gjøre det for mit Bedkommende, idet jeg nemlig, efterat jeg havde begjært Ordet, har hørt det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), hvilket forekom mig paa en klar og skarp Maade at betegne, hvad det er, der gjøres gjældende fra deres Side, som ikke kunne gaae ind paa det foreliggende Lovforslag. Jeg kan sige, at jeg i Et og Alt kan tiltræde dette Foredrag, og hvad jeg derfor har at yttre, er kun nogle supplerende Bemærkninger dertil; jeg staaer ganske paa samme Standpunkt i denne Henseende, som det ærede Medlem indtog. Jeg vilde endog have taget i Betænkning, om jeg ikke burde frasalbet Ordet, naar jeg ikke havde hørt det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein). Det var for mit Bedkommende særdeles interessant at høre udtale fra hans Side, hvad der efter min Mening er det store Stridsspørgsmaal, som ligger for imellem de to forskjellige Anskuelser om denne Sag. De Anskuelser, der nu udtales, ere de samme som de, der i denne Sal bleve udtalte i 1849, og tildeels er det de samme Personer, som udtale dem, idetmindste staae Hovedpersonerne endnu paa de forskjellige Sider. Den ærede nuværende Undervisningsminister var

ogsaa dengang Ordfører for de samme Anskuelser, som han nu hævder, og som han har søgt at gennemføre i det foreliggende Lovudkast, og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds var ogsaa dengang blandt dem, der toge levende Deel i Forhandlingerne og hævdede det Standpunkt, for hvilket han foreleden saa klart og consequent førte Ordet. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds udtalte, at det, man tilsigtede ved dette Lovforslag og navnlig ved den Bestemmelse deri, som gaaer ud paa, at der skal oprettes en særlig Fond af disse Midler, hvoraf Kirken understøttes, var, at man een Gang for alle vilde have slaaet fast, hvad det Mindste var, der maatte anvendes til kirkelige Diemed, og naar den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds havde omtalt, at Rigsdagen ikke havde sin fulde Indflydelse derpaa gennem Finantsloven, var dette ganske rigtigt undtagen med Hensyn til enkelte Poster, som bleve nævnte af det samme ærede Medlem, men Rigsdagen havde dog alligevel sin fulde Indflydelse paa disse Poster gennem Lov. Under det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, hørte jeg tillige, hvad der ogsaa læses i Tidenden, den ærede Cultusminister bemærkede, at der fra Rigsdagens Side ved Lov kunde indvirkes paa de øvrige Poster, der ikke vare nævnte som Gjenstande for den umiddelbare Behandling gennem Finantsloven. Her er efter min Mening den egentlige Kjerne i denne Strid, idet det ene Parti ikke har Tillid til, at den Deel af Repræsentationen, som er valgt efter en mere udvidet Valgret, skal have Interesse og Omhu nok for de aandelige Interesser, der søges hævdede gennem disse Midler. Derfor tør man ikke lade den Deel af Repræsentationen, som har den større Indflydelse paa Finantsloven, have den fulde Indflydelse paa disse Midler gennem Finantsloven, men man henviser den, forsaavidt den ønsker Forandring deri, til Afgjørelse ved Lov. Derigjennem kunne nemlig Regjeringen og det andet Thing, der for en stor Deel er valgt af dem, som ere frie for at yde Tiende, forhindre, at den almindelige Valgrets umiddelbare Repræsentanter